

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Проблеми музичної регіоналістики

Галузь знань: **02 Культура і мистецтво**

Спеціальність: **025 Музичне мистецтво**

Освітньо-наукова програма: **Музичне мистецтво**

Статус дисципліни: **вибіркова**

Навчально-науковий **інститут музичного мистецтва**

Кафедра **методики музичного виховання і диригування**

Мова навчання **українська**

Дані про вивчення дисципліни:

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Очна	II	III	4/120	46	16	-	-	30	74	-	+	-

Робоча програма складена на основі освітньо-наукової програми та навчального плану підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти **доктора філософії (240 кредитів ЄКТС)**.

Розробник: Н. Т. Синкевич, кандидат мистецтвознавства, доцент

Погоджено гарантом освітньої-наукової програми:

І. Л. Бермес, доктор мистецтвознавства, завідувач, професор кафедри методики музичного виховання і диригування

Схвалено на засіданні кафедри методики музичного виховання і диригування

Протокол № 13 від 23.12. 2020 р.

Зав. кафедри І. Л. Бермес

Схвалено на засіданні науково-методичної ради навчально-наукового Інституту музичного мистецтва ДДПУ ім. Івана Франка

Протокол № 1 від 24.01. 2021 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету

Протокол № 2 від 16.02. 2021 р.

1. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни є підготовка висококваліфікованих кадрів у галузі музичного мистецтва, здатних до осмислення історичних, соціально-політичних і культурологічних особливостей розвитку окремих регіонів України. Предметом вивчення навчальної дисципліни є музична регіоналістика як окрема галузь музикознавства, що всебічно висвітлює музичне життя різних регіонів України в етнонаціональному та поліетнічному вимірах, а об'єктом – багатогранність процесів і форм їхнього культурно-мистецького розвитку в контексті історичних і суспільно-політичних обставин кінця XIX – першої половини XX століття.

Відповідно до вимог освітньо-наукової програми здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти доктора філософії повинні освоїти такі **компетентності**, як:

Загальні:

- Здатність аналізувати інформацію з різних джерел; професійно володіти методами, способами і засобами набуття інформації; створювати мультимедійні презентації.

Фахові:

- Здатність до планування й апробації дослідження, яке шляхом проведення ґрунтовної роботи розширює межі знань, продукує нові інтерпретації, інноваційні методи, новий досвід в професійній мистецькій діяльності та виконавській практиці.

- Здатність до оперування поняттями музикознавства в контексті історичних, теоретичних та практичних знань, умінь і навичок; усвідомлення функціональних засад історії музики як наукової дисципліни в системі гуманітарних та мистецтвознавчих наук.

- Здатність продемонструвати знання з питань музичної регіоналістики; до ведення архівно-пошукової роботи в українських та зарубіжних архівах, бібліотеках, музеях.

Програмні результати навчання

Володіння сучасною методологією наукового дослідження; розуміння особливостей регіональних традицій у контексті музичного життя; осмислення взаємозв'язку регіональних традицій із загальною картиною українського музичного середовища, між сферою теорії та практики регіонального музичного мистецтва.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Проблеми музичної регіоналістики» вивчається після таких дисциплін, як: «Філософія як досвід мислення», «Історія музичного мистецтва», «Проблеми сучасного музикознавства», паралельно з дисциплінами «Філософія музики», «Соціокультурні виміри музичного мистецтва», «Проблеми музичної герменевтики».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті засвоєння навчальної дисципліни аспіранти виявляють здатність до осмислення історичних, соціально-політичних і культурологічних особливостей розвитку окремих регіонів України; розуміння особливостей регіональних традицій у контексті музичного життя; осмислення взаємозв'язку регіональних традицій із загальною картиною українського музичного середовища, між сферою теорії та практики регіонального музичного мистецтва; знання проявів музичної регіоналістики як локальної й національної специфіки музичної культури, як специфічного музичного явища в кожному досліджуваному регіоні. Очікувано аспіранти мають

знати:

- музичну регіоналістику України як спеціальний навчальний курс;
- музичне життя Східної Галичини до 1939 року;
- еволюцію хорового руху Східної Галичини в контексті духовного розвитку регіону;
- музичне життя Наддніпрянської України першої половини ХХ століття
- події та суттєві мистецькі здобутки музичної культури Наддніпрянщини першої половини ХХ століття;
- хорове мистецтво східних теренів України першої половини ХХ століття;

уміти:

- розкрити суспільно-історичні передумови становлення музичної регіоніки в українській культурі;
- виокремити основні мистецькі здобутки і події музичного життя в поліетнічному середовищі Галичини;
- проаналізувати діяльність музичних хорових товариств на Дрогобиччині, Стрийщині, в Бориславі, Станіславові.
- схарактеризувати панораму концертного та музично-театрального життя Наддніпрянщини;
- виокремити роль Києво-Могилянської академії на розвиток науки і культури України;
- провести паралелі еволюції хорових процесів на Галичині та східних теренах України.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здійснюється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС. При цьому мінімальний рівень визначається за допомогою якісних критеріїв та їхнього трансформування в мінімальну позитивну оцінку щодо використовуваної числової (рейтингової) шкали.

А (90 – 100) – оцінку «відмінно» – «5» (відмінне володіння загальними та фаховими компетентностями): отримує аспірант, який виявив ґрунтовні знання щодо:

- музичної регіоналістики України як спеціального навчального курсу;
- музичного життя Східної Галичини до 1939 року;
- еволюції хорового руху Східної Галичини в контексті духовного розвитку регіону;
- музичного життя Наддніпрянської України першої половини ХХ століття
- подій та суттєвих мистецьких здобутків музичної культури Наддніпрянщини першої половини ХХ століття;
- хорового мистецтва східних теренів України першої половини ХХ століття;
- суспільно-історичних передумов становлення музичної регіоніки в українській культурі;
- основних мистецьких здобутків і подій музичного життя в поліетнічному середовищі Галичини;
- діяльності музичних хорових товариств на Дрогобиччині, Стрийщині, Бориславі, Станіславові.
- панорами концертного та музично-театрального життя Наддніпрянщини;
- ролі Києво-Могилянської академії на розвиток науки і культури України;
- паралелів еволюції хорових процесів на Галичині та східних теренах України.

В (82 – 89) – оцінку «добре» – «4» (*вище середнього рівня володіння загальними та фаховими компетентностями*): отримує аспірант, який припустився незначних помилок щодо:

- музичної регіоналістики України як спеціального навчального курсу;
- музичного життя Східної Галичини до 1939 року;
- еволюції хорового руху Східної Галичини в контексті духовного розвитку регіону;
- музичного життя Наддніпрянської України першої половини ХХ століття
- подій та суттєвих мистецьких здобутків музичної культури Наддніпрянщини першої половини ХХ століття;
- хорового мистецтва східних теренів України першої половини ХХ століття;
- суспільно-історичних передумов становлення музичної регіоніки в українській культурі;
- основних мистецьких здобутків і подій музичного життя в поліетнічному середовищі Галичини;
- діяльності музичних хорових товариств на Дрогобиччині, Стрийщині, Бориславі, Станіславові.

- панорами концертного та музично-театрального життя Наддніпрянщини;
- ролі Києво-Могилянської академії на розвиток науки і культури України;
- паралелів еволюції хорових процесів на Галичині та східних теренах України.

С (75 – 81) – оцінку «добре» – «4» (*середній рівень володіння загальними та фаховими компетентностями*): отримує здобувач, який виявляє добрі знання щодо:

- музичної регіоналістики України як спеціального навчального курсу;
- музичного життя Східної Галичини до 1939 року;
- еволюції хорового руху Східної Галичини в контексті духовного розвитку регіону;
- музичного життя Наддніпрянської України першої половини ХХ століття
- подій та суттєвих мистецьких здобутків музичної культури Наддніпрянщини першої половини ХХ століття;
- хорового мистецтва східних теренів України першої половини ХХ століття;
- суспільно-історичних передумов становлення музичної регіоніки в українській культурі;
- основних мистецьких здобутків і подій музичного життя в поліетнічному середовищі Галичини;
- діяльності музичних хорових товариств на Дрогобиччині, Стрийщині, Бориславі, Станіславові.

- панорами концертного та музично-театрального життя Наддніпрянщини;
- ролі Києво-Могилянської академії на розвиток науки і культури України;
- паралелів еволюції хорових процесів на Галичині та східних теренах України.

Д (67 – 74) (*задовільний рівень володіння загальними та фаховими компетентностями*) отримує аспірант, який на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, але припускається значної кількості помилок щодо таких питань:

- музичної регіоналістики України як спеціального навчального курсу;
- музичного життя Східної Галичини до 1939 року;
- еволюції хорового руху Східної Галичини в контексті духовного розвитку регіону;
- музичного життя Наддніпрянської України першої половини ХХ століття

- подій та суттєвих мистецьких здобутків музичної культури Наддніпрянщини першої половини ХХ століття;
- хорового мистецтва східних теренів України першої половини ХХ століття;
- суспільно-історичних передумов становлення музичної регіоніки в українській культурі;
- основних мистецьких здобутків і подій музичного життя в поліетнічному середовищі Галичини;
- діяльності музичних хорових товариств на Дрогобиччині, Стрийщині, Бориславі, Станіславові.
- панорами концертного та музично-театрального життя Наддніпрянщини;
- ролі Києво-Могилянської академії на розвиток науки і культури України;
- паралелів еволюції хорових процесів на Галичині та східних теренах України.

Е (60 – 66) *(рівень, що задовольняє мінімальні критерії володіння загальними та фаховими компетентностями)* отримує аспірант, який на елементарному рівні володіє навчальним матеріалом, припускається суттєвих помилок щодо розуміння таких питань:

- музичної регіоналістики України як спеціального навчального курсу;
- музичного життя Східної Галичини до 1939 року;
- еволюції хорового руху Східної Галичини в контексті духовного розвитку регіону;
- музичного життя Наддніпрянської України першої половини ХХ століття
- подій та суттєвих мистецьких здобутків музичної культури Наддніпрянщини першої половини ХХ століття;
- хорового мистецтва східних теренів України першої половини ХХ століття;
- суспільно-історичних передумов становлення музичної регіоніки в українській культурі;
- основних мистецьких здобутків і подій музичного життя в поліетнічному середовищі Галичини;
- діяльності музичних хорових товариств на Дрогобиччині, Стрийщині, Бориславі, Станіславові.
- панорами концертного та музично-театрального життя Наддніпрянщини;
- ролі Києво-Могилянської академії на розвиток науки і культури України;
- паралелів еволюції хорових процесів на Галичині та східних теренах України.

FX (35 – 59) – оцінку «незадовільно» – «2» (з можливістю повторного складання): отримує здобувач, який не володіє значною частиною загальних та фахових компетентностей щодо:

- музичної регіоналістики України як спеціального навчального курсу;
- музичного життя Східної Галичини до 1939 року;
- еволюції хорового руху Східної Галичини в контексті духовного розвитку регіону;
- музичного життя Наддніпрянської України першої половини XX століття
- подій та суттєвих мистецьких здобутків музичної культури Наддніпрянщини першої половини XX століття;
- хорового мистецтва східних теренів України першої половини XX століття;
- суспільно-історичних передумов становлення музичної регіоніки в українській культурі;
- основних мистецьких здобутків і подій музичного життя в поліетнічному середовищі Галичини;
- діяльності музичних хорових товариств на Дрогобиччині, Стрийщині, Бориславі, Станіславові.
- панорами концертного та музично-театрального життя Наддніпрянщини;
- ролі Києво-Могилянської академії на розвиток науки і культури України;
- паралелів еволюції хорових процесів на Галичині та східних теренах України.

F (0 – 34) – оцінку «незадовільно» – «2» отримує здобувач, який практично не володіє загальними та фаховими компетентностями, що ускладнює орієнтацію в теоретичних аспектах навчальної дисципліни; не виконав усіх видів аудиторної та самостійної роботи. Основні змістові компоненти навчальної роботи засвоєні на мінімальному рівні щодо:

- музичної регіоналістики України як спеціального навчального курсу;
- музичного життя Східної Галичини до 1939 року;
- еволюції хорового руху Східної Галичини в контексті духовного розвитку регіону;
- музичного життя Наддніпрянської України першої половини XX століття
- подій та суттєвих мистецьких здобутків музичної культури Наддніпрянщини першої половини XX століття;
- хорового мистецтва східних теренів України першої половини XX століття;
- суспільно-історичних передумов становлення музичної регіоніки в українській культурі;

- основних мистецьких здобутків і подій музичного життя в поліетнічному середовищі Галичини;
- діяльності музичних хорових товариств на Дрогобиччині, Стрийщині, Бориславі, Станіславові.
- панорами концертного та музично-театрального життя Наддніпрянщини;
- ролі Києво-Могилянської академії на розвиток науки і культури України;
- паралелів еволюції хорових процесів на Галичині та східних теренах України.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання знань аспірантів відбувається згідно з видами навчальної роботи, які зобов'язаний виконати кожен аспірант:

- участь у семінарському занятті;
- співбесіда з лектором (фронтальна перевірка компетентності аспіранта);
- залік.

Відповіді на семінарських заняттях; співбесіда з лектором; залік.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Музична регіоналістика України як спеціальний навчальний курс.

Суспільно-історичні передумови становлення музичної регіоніки в українській культурі. Сутність музичної регіоналістики як складової українського музикознавства. Музична регіоналістика як наукова галузь і аспект змісту музичної культури українського музично-культурного простору та як навчальна дисципліна у закладі вищої освіти. Зміст і мета навчальної дисципліни. Основні завдання навчального курсу з огляду на виклики сьогодення. Перші спроби дослідження музичної культури України в регіональному аспекті. Сучасна музична регіоналістика України, як комплексний напрям, що функціонує у міждисциплінарній площині історії української музики, етномистецтвознавства тощо.

2. Огляд музичного життя Східної Галичини до 1939 року.

Музична культура регіону в першій половині XIX століття. Діяльність музикантів-іноземців та їх вплив на культурний розвиток Галичини першої половини XIX століття. «Музичне товариство св. Цецилії» як відділення Австрійського музичного товариства. Хор св. Цецилії та Інститут співу. «Галицьке товариство приятелів музики», роль музичної школи при ньому. Суттєві прикмети національно-культурного відродження Східної Галичини кінця XIX – початку XX ст. Огляд мистецьких здобутків і подій музичного життя в поліетнічному середовищі. Основні музично-хорові товариства, що функціонували в Галичині. Співочі товариства у Львові та їх керівники. Культурно-мистецька діяльність «Просвіти», «Бояну» та інонаціональних співочих товариств: «Лютня», «Ехо» тощо. Міжнаціональні контакти у

творчості і музичному житті краю. Хорові мандрівки теренами Галичини та їх вплив на культурне відродження краю. Структура музичної освіти Галичини першої третини ХХ ст. Роль Вищого Музичного Інституту на процес професіоналізації музичної освіти та культури українців Галичини. Діяльність СУПРОМ'у та його значення в утвердженні професійної музичної культури краю.

3. Еволюція хорового руху Східної Галичини в контексті духовного розвитку регіону.

Аналіз розвитку музичного середовища Дрогобиччини другої половини ХІХ століття. Концертна діяльність хорового товариства «Бориславський Боян». Музично-концертне життя Стрийщини. Діяльність провідних хорових колективів та їх диригентів. Напрямки камерно-вокального та інструментального виконавства регіону. Етапи становлення та розвитку музично-хорового товариства «Станіславівський Боян». Соціокультурні функції, що виконувала давня хорова традиція Тернопільщини.

4. Огляд музичного життя Наддніпрянської України першої половини ХХ століття.

Основні етапи розвитку музичного життя Наддніпрянської України. Жанровий розвиток української музичної творчості регіону. Панорама концертного та музично-театрального життя Наддніпрянщини. Функції, що виконували музичні товариства і творчі колективи регіону. Українські митці, які організовували хорові подорожі східними теренами України. Музичне середовище Києва: форми концертного життя міста. Основні ознаки професіоналізації галузі музичної освіти регіону. Організація музичної освіти на Поділлі. Становлення гастрольно-концертного життя Полтавщини. Видатні митці Ніжина та їхній внесок у розвиток музичного середовища міста.

5. Важливі події та суттєві мистецькі здобутки музичної культури Наддніпрянщини першої половини ХХ століття.

Роль Києво-Могилянської академії на розвиток науки і культури України. Культуроохоронна діяльність Київської духовної академії. Провідні форми організації музично-мистецького життя на Поділлі. Значення Вінницької філармонії на процес культурно-мистецького розвитку регіону. Етапи становлення й розвитку бандурного виконавства та освіти на Дніпропетровщині. Характеристика діяльності просвітницьких установ і музично-освітніх закладів в період «духовного оновлення» Дніпропетровщини. Внесок українських митців, які відіграли вагомий роль у формуванні музичного середовища Ніжина. Просвітницькі й мистецькі організації, що сприяли професійному становленню музично-театральної культури Слобожанщини.

6. Розвиток хорового мистецтва східних теренів України першої половини ХХ століття.

Паралелі еволюції хорових процесів на Галичині та східних теренах України. Вплив мистецько-хорової діяльності М. Лисенка на розвиток київської співацької школи. Діяльність хорової капели ім. М. Леонтовича. Хорові традиції Хмельниччини. Відомі професійні хорові колективи Вінниччини та їх роль у розвитку хорової культури регіону. Діяльність фольклорних колективів

на Дніпропетровщині та їх внесок в піднесенні хорового мистецтва регіону. Аналіз розвитку хорового виконавства Полтавщини. Соціокультурні чинники, що мали вплив на створення філармоній в Україні.

Теми семінарських занять:

1. Музична регіоналістика як наукова галузь і навчальна дисципліна.
2. Перші спроби дослідження музичної культури України в регіональному аспекті.
3. Музичне життя Східної Галичини від першої половини XIX століття до 1939 року.
3. Музично-хорові товариства Дрогобиччини, Борислава, Стрийщини, Станіславова, Тернопільщини.
4. Музичне життя Наддніпрянської України першої половини XX століття.
5. Провідні форми організації музично-мистецького життя Наддніпрянщини.
6. Еволюція хорових процесів східних теренів України першої половини XX століття.

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

У завдання для самостійної роботи аспірантів входить опрацювання лекційного та практичного матеріалу:

1. Окреслити сутність музичної регіоналістики як складової української музикознавчої науки.
2. Визначити зміст і сформулювати мету навчальної дисципліни. Охарактеризувати основні завдання навчального курсу з огляду на виклики сьогодення.
3. Назвати основні музично-хорові товариства, що функціонували в Галичині від кінця XIX ст. до 1939 року?
4. Яку роль у культурному відродженні краю відіграли хорові мандрівки Галичиною?
4. Окреслити діяльність СУПРОМ'у та його роль в утвердженні професіоналізму української музичної культури Галичини.
5. Назвати передумови розвитку музичного середовища Дрогобиччини другої половини XIX ст.
6. Висвітлити концертну діяльність хорового товариства «Бориславський Боян» та його роль у розвитку музичної культури регіону.
7. Охарактеризувати музично-концертне життя Стрийщини, діяльність провідних хорових колективів, камерне вокальне та інструментальне виконавство.
8. Охарактеризувати основні етапи розвитку музичного життя Наддніпрянської України.
9. Назвати українських митців, які організовували хорові подорожі східними теренами України?

10. Назвати провідні форми організації музично-мистецького життя на Поділлі.

11. Охарактеризувати діяльність просвітницьких установ та музично-освітніх закладів в період «духовного оновлення» Дніпропетровщини.

12. Які просвітницькі й мистецькі організації сприяли професіоналізації музично-театральної культури Слобожанщини?

13. Назвати найвідоміші професійні хорові колективи Вінниччини.

14. Фольклорні колективи на Дніпропетровщині.

15. Охарактеризувати розвиток хорового виконавства на Полтавщині.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань аспірантів відбувається згідно з видами навчальної роботи, які зобов'язаний виконати кожен аспірант: участь у семінарських заняттях (доповідь на питання з плану з плану заняття, доповнення до доповідей за іншими питаннями плану заняття, участь у дискусії та резюме за темою заняття); співбесіда з лектором (фронтальна перевірка компетентності аспіранта).

Критерієм аналізу якості виконання завдань та його усне викладення є максимально влучна добірка наукової інформації з переведення у форму суджень чи тверджень. Оцінювання знань методом співбесіди з лектором визначає технологія ідентифікації компетентності аспіранта: обізнаності щодо змісту навчальної дисципліни; здатності розуміти принципи вирішення виокремлених проблем.

Контроль знань, вмінь та навичок аспірантів включає поточний контроль, що здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості; залік (I семестр).

Співбесіда з лектором проводиться в кінці семестру. Семестрова підсумкова оцінка визначається як сума балів з усіх видів навчальної роботи. Оцінка виставляється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

Усні відповіді (семінарські)	Співбесіда з лектором	залік
60	40	+

Відповіді на семінарських заняттях оцінюються за чотирибальною шкалою. Результат за 100-бальною шкалою обчислюється за формулою

$$x = \frac{A}{n} \cdot \frac{K}{5},$$
 де A – сума усіх поточних оцінок за чотирибальною шкалою при вивченні дисципліни, включаючи оцінки «2», n – кількість цих оцінок, $\frac{A}{n}$ – середня оцінка. Якщо середня оцінка за відповіді на семінарських заняттях $\frac{A}{n} \leq 2,5$, то кількість балів x дорівнює нулю.

Залік за талоном № 2 і К проводиться в усній формі з оцінюванням за стобальною шкалою.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні :

1. Бенч-Шокало О. Український хоровий спів: Актуалізація звичаєвої традиції: Навч. посібн. / О. Бенч-Шокало. – К. : Ред. журн. «Український світ», 2002.–440 с.
2. Бермес І. Еволюція хорового руху на Дрогобиччині в контексті розвитку культури Галичини (від «весни народів» до 1942 року) / І. Бермес. – Дрогобич : Коло, 2002 с.
3. Бермес І. Український хоровий спів як соціокультурне явище / І. Бермес. – Дрогобич : Посвіт, 2013. – 432 с.
4. Бевська І. Музично-мистецька діяльність у соціокультурному просторі Тернопільського воєводства (з другої половини ХІХ ст. до 1939 року): автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 17.00.03 / І. Бевська. – Одеса, 2012. – 16 с.
5. Бойчук О. Хорове мистецтво Тернопільщини в контексті соціокультурних процесів ХХ століття: автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 17.00.03 / О. Бойчук. – Київ, 2013. – 16 с.
6. Бурдейна-Публіка Т. Становлення і розвиток професійних форм музичного життя Вінниччини як складової культури Подільського краю: автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 26.00.01 / Т. Бурдейна-Публіка. – Львів, 2009. – 20 с.
7. Долгіх М. Становлення музичного професіоналізму Єлисаветградщини (1900–1920-ті роки): автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 17.00.03 / М. Долгіх. – Київ, 2011. – 20 с.
8. Загайкевич М. Музичне життя Західної України другої половини ХІХ ст. / М. Загайкевич. – К. : Видавництво АН УРСР, 1960. – 189 с.
9. Зваричук Ж. Богослужбове хорове виконавство Галичини ХІХ століття: автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 17.00.03 / Ж. Зваричук. – К., 2009. – 20 с.
10. Кавунник О. Музичне середовище Ніжина в контексті національних культуро творчих процесів ХІХ – початку ХХ століть: автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 17.00.03 / О. Кавунник. – Київ, 2011. – 16 с.
11. Кияновська Л. Галицька музична культура ХІХ – ХХ ст. : навчальний посібник / Л. Кияновська. – Чернівці : Книги, 2007. – 424 с.
12. Кобрин Н. Музична культура в національному русі галицьких українців (1891–1939): автореферат дис. ...кандидата історичних наук: спец.: 07.00.01 / Н. Кобрин. – Львів, 2010. – 21 с.
13. Лащенко А. З історії київської хорової школи / А. Лащенко.-К. : Музична Україна, 2007.-197 с.
14. Литвиненко А. Історичні шляхи становлення регіоналістики в українській культурі й музикознавстві / А. Литвиненко // Студії

мистецтвознавчі: Театр. Музика. Кіно. Чис. 3 (39) / [голов. ред. Г. Скрипник] ; НАНУ, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. – К., 2012. – С. 7-14.

15. Литвиненко А. Музична культура Полтавщини ХІХ – початку ХХ століття в аспектах регіонального джерелознавства: автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 17.00.01 / А. Литвиненко. – Київ, 2006. – 18 с.

16. Личковах В. А. Філософія етнокультури. Теоретико-методологічні та естетичні аспекти історії української культури. – ПАРАПАН, 2011. – 196с.

17. Миронова О. Музичне життя в полікультурному середовищі м. Стрия та регіону Стрийщини (друга половина ХІХ століття – 1939 р.): автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 17.00.01 / О. Миронова. – Львів, 2007. – 16 с.

18. Мороз Л. Диригентсько-хорове мистецтво Галичини другої половини ХІХ – першої третини ХХ століття: автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 17.00.01 / Л. Мороз. – Київ, 2003. – 13 с.

19. Ржевська М. На зламі часів. Музика Наддніпрянської України першої третини ХХ століття у соціокультурному контексті епохи: Монографія. – Київ : Автограф, 2005. – 352 с.

20. Романюк Л. Музичне життя Станіславова другої половини ХІХ – першої третини ХХ століття: автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 17.00.01 / Л. Романюк. – Львів, 2007. – 20 с.

21. Синкевич Н. Т. Навчально-методичний комплекс дисципліни «Музичне краєзнавство» [для підготовки третього освітньо-наукового рівня вищої освіти] / Наталія Синкевич. – Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2019. – 60 с.

22. Черепанин М. Музична культура Галичини (друга половина ХІХ – перша половина ХХ століття): [Монографія] / М. Черепанин. – Київ : Вид-во «Вежа», 1997. – 326 с.

23. Черкашина О. Театр опери та балету і державна консерваторія у Вінниці як феномени національної культури першої половини ХХ ст.: автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 26.00.01 / О. Черкашина. – Київ, 2012. – 16 с.

24. Чернета Т. Бандурне мистецтво Дніпропетровщини: від аматорства до академізму: автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 26.00.01 / Т. Чернета. – Київ, 2012. – 16 с.

25. Щітова С. Взаємодія гетерогенності та адитивності в регіональній музичній культурі Дніпропетровщини: від витоків до сучасності: автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 17.00.03 / С. Щітова. – Одеса, 2006. – 18 с.

Допоміжні:

26. Тронько П. Українське краєзнавство в ХХ столітті / П. Тронько (до 75-річчя Всеукраїнської спілки краєзнавців). – К., 2002. – 85 с.

27. Шульгіна В. Д. Музична україніка: монографія / В. Д. Шульгіна. – К., 2000. – 213 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

28. Дикало В. Музичне краєзнавство Рівненщини як навчальний курс: до постановки проблеми [електронний ресурс]. – Режим доступу: irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?...2...

29. Карась Г. Музичне краєзнавство Прикарпаття як спеціальний навчальний курс: до постановки проблеми [електронний ресурс]. – Режим доступу: journals.pu.if.ua/index.php/kk/article/download/910/95

30. Прокопенко Л. Роль Катеринославської гімназії у духовно-культурному житті Наддніпрянської України в першій половині XIX століття [електронний ресурс]. – Режим доступу: irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?...2...

31. Римар Р. Хорове мистецтво Хмельниччини в контексті історичного процесу (друга половини XIX – початок XXI ст.) [електронний ресурс]. – Режим доступу: referatu.net.ua/referats/7569/177297

32. Ферендович М. Українські співочі товариства Львова та їх керівники (1900-1939) [електронний ресурс]. – Режим доступу: www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?...

33. Ян І. Розвиток музичної культури на Слобожанщині останньої третини XIX-початкуXX ст. [електронний ресурс]. – Режим доступу: irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?...2...